

Seznam příloh

Příloha č. 1– Ukázka rozhovoru s respondentkou č. 1

Příloha č. 2 – Ukázka rozhovoru s respondentkou č. 2

Příloha č. 3 – Ukázka rozhovoru s respondentkou č. 3

Příloha č. 4 – Ukázka rozhovoru s respondentkou č. 4

Příloha č. 5 – Ukázka rozhovoru s respondentkou č. 5

Příloha č. 6 – Ukázka rozhovoru s respondentkou č. 6

Příloha č. 7 – Ukázka rozhovoru s respondentkou č. 7

Příloha č. 8 – Ukázka rozhovoru s respondentem č. 8, odborníkem panem Milošem Hájkem

Příloha č. 1 - Ukázka rozhovoru s respondentkou č. 1

Jaký důvod byl k vyhledání sociální služby?

“Využívám soukromou službu. Dříve jsem využívala pečovatelskou službu. Ale teď využívám Solidu, tedy služby osobní asistenci. A využívám i zdravotní péči.

Jak jste se o sociální službě dozvěděla?

“Dozvěděla jsem se o nich díky lékařům, když jsem byla po těžké autohavárii. A bylo mi doporučeno, abych měla nějakou pomoc.”

Mohla byste popsat, jak probíhá vámi využívané poskytování sociální služby?

“Ráno se domluvíte na nějaké pomoci s hygienou, rozcvičí, namažou, oblékat. Prostě vás připraví na ten den. To je zhruba na 3 hodiny. A večer znovu pomůžou s hygienou, svléknout, připraví na noc. Když potřebuji tak mě doprovodí ven, k lékaři.”

Pokud byste měla porovnat život před tím, než jste začala využívat službu a poté co jste ji začala využívat, k jakému závěru byste došla?

“Ono se to nedá úplně srovnávat. To jsem totiž nebyla po té autohavárii a byla jsem na tom o něco zdravotně lépe. Sice jsem už využívala osobní asistenci, protože nebyl přítel, ale byla jsem schopná.”

Je pro Vás sociální služba finančně dostupná Vašimi vlastními prostředky nebo jste nucena využít finanční pomoci rodiny nebo využít jiné zdroje?

“Tím, že pracuji tak jsem schopná si to financovat sama. Vzhledem k tomu, že si na to vydělám, tak jsem nikdy nežádala o příspěvky, i když veškeré peníze jdou na osobní asistenci. Kdybych nevydělávala, tak bych musela žádat. A když byl ještě manžel, tak jsme šetřili a je pravda, že to hradím i z toho a dávám to s odřenýma ušima.”

Jakým způsobem ovlivňuje využívání sociální služby Váš život?

“Jsem na ní docela závislá, spíš zdravotně. Pravdou je, že kdyby nebyla, tak by to bylo ještě horší. Ona skutečně pomáhá. Vlastně mi to umožňuje žít kvalitnější život. Protože kdyby nebyla, tak bych ani třeba nemohla sedět na vozíku a jen bych ležela. Bez toho by to opravdu nešlo.”

Je z Vašeho pohledu služba poskytována tak jste si představovala nebo je něco co Vám schází?

“No, co se týče mé osobní asistence, tak si nemyslím, že mi něco schází. Tady když mi něco schází, tak se snažím s nimi domluvit. Já mám se svými asistentkami dobrý vztah, takže když mi něco schází tak se s nimi snažím domluvit. S nimi nemám problém v komunikaci. Ale všeobecně v těch službách je spousta věcí, co tam schází, například, že je nedostatek lidí a financí.”

Co je pro Vás při poskytování služby důležité?

“Je pro mě důležitá přesnost, preciznost, možnost doprovodu. Hlavně ne to, aby mi nějaká organizace říkala, co mi může pomoci. Musí být možnost komunikace a domluvy. U osobní asistence je pak pro mě důležitá ta komunikace. Že jsou vstřícní, příjemní, usměvavý a dělají to na čem jsme se dohodli a že přijdou v dobu, na kterou jsme se domluvili, protože pak mám rozhozeny celý další program.”

Je podle Vás nabízený rozsah služeb dostačující, tak abyste byla plně uspokojena s kvalitou Vašeho života nebo byste nabídku o nějaké služby rozšířila?

“Pokud se budeme bavit o pečovatelské službě, tak tam je třeba rozšířit v obrovské škále. Protože tam jedete na úkony. Kdežto pokud se budeme bavit o osobní asistenci, tak tam se nemusíme bavit o žádné škále. Protože tam si všechno domlouváte. Tam můžete mít všechno. Tam je to otázka možností, financí, času a lidí, kolik jich seženete. Pečovatele vám nedají víc jak 3, 4 hodiny denně, protože ty na to nemají kapacitu. Kdežto osobní asistence vám dá všechno, co potřebujete, ale musíte to moct zaplatit a musí na to ty lidi bejt. Takže je to vždycky boj mezi množstvím schopný lidí, jako asistentů a financemi. Bylo by potřeba daleko víc lidí, aby byli schopní třeba i doprovodu do práce. Doprovody k lékařům, tam někde jsou. Ale doprovod do práce je také tak životně důležitý. Ale i ty doprovody za tou kulturou, že jo. Tedy ty večerní. Noce aby byly. Málo která organizace vám slouží v noci. A co máte dělat, když pečovatelská služba skončí ve 4, možná v 6,7. Dnes v 8 večer. Tak jdete povinně do postele a jste tam do rána sama? Takže když by, tak poskytování 24hodinové péče. Ranní, odpolední, noční. Ale nemělo by existovat, že vám řeknou v 6 večer, že končí a do rána si dělejte co chcete. Nebo řeknou, že jsou svátky. Je málo lidí, tak si dělejte, co chcete.”

Pokud byste neměla možnost využívat formu terénní sociální služby, tedy ... bylo by pro Vás nutné zvážit přestěhování se do pobytové sociální služby například domova pro seniory?

“Určitě. A ne každý Vás přijme. Kdybych neměla ty svoje služby, tak bych neměla takový stav a byl by ze mě ležák.”

Příloha č. 2 - Ukázka rozhovoru s respondentkou č. 2

Jaký důvod byl k vyhledání sociální služby?

“Musím ty služby využívat. Jak člověk stárne, tak ubývá těch sil, že jo. Máte všechno zpomalený. Tak jsem se rozhodla jít někam nebo využít něco, abych nezatěžovala rodinu. Prostě kvůli věku.”

Jak jste se o sociální službě dozvěděla?

“No vnuk, kousek odtud bydlí. Říkal “babi, ty nechceš u nikoho jako být”. No oni jsou všichni zaměstnaní nebo mají malý děti. No tak mi řekl, že našel tuhle možnost, no.”

Mohla byste popsat, jak probíhá vámi využívané poskytování sociální služby?

“Ráno mi udělají snídani a čaj, pomůžou mi s hygienou a přebalí mě, dostanu léky. Pak přinesou oběd na 12. Potom zase přijdou mě přebalit. Někdy se dělá velká hygiena nebo přijdou mi uklízet. Když potřebuju tak zavolám mobilem. Pak dostanu večeři. A znovu mě přebalí. No a já využívám i noční službu, takže ke mně chodí i v noci.”

Pokud byste měla porovnat život před tím, než jste začala využívat službu a poté co jste ji začala využívat, k jakému závěru byste došla?

“To víte, že mi ta služba hodně pomohla. Já nevím, co bych bez ní dělala. Můžu nějakým způsobem žít. Kdyby nebyla ta služba, tak opravdu nevím, co bych dělala. Jsem aspoň v takovém stavu, jakým jsem.”

Je pro Vás sociální služba finančně dostupná Vašimi vlastními prostředky nebo jste nucena využít finanční pomoci rodiny nebo využít jiné zdroje?

“Zažádala jsem si o příspěvek, protože to bych všechno neutáhla sama. Doplácím na různé léky a různé takové věci, no. Tak jsem dostala přídavek. Zatím nemusím říkat vnukovi nebo tak. Ale on říká, “babi, kdyby něco tak mi řekni, jo. My se o tebe postaráme”. Já nekouřím, nepiju ani nic podobného, takže mi to stačí.”

A rodina Vám s financováním tedy nepomáhá?

“No zatím vycházím, takže nemusím říkat vnukovi nebo tak. Ale on říká, “babi, kdyby něco tak mi řekni, jo. My se o tebe postaráme.”

Takže finančně to zvládáte sama, plus nějaké příspěvky.

“No, tak já nekouřím, nepiju ani nic podobného. No tak co bych tak jak. Takže mi to stačí, když si nekupuju nějaké ty pitominky a tak.”

Jakým způsobem ovlivňuje využívání sociální služby Váš život?

“Díky tý službě dokážu fungovat. Nezatěžuju rodinu, no. No vlastně zatím mi donáší to, co potřebuju. Já ráda luštím křížovky, tak mi donáší ty a časopisy, abych četla. Prostě když to nezvládám sama, tak mi pomáhají, no.”

Je z Vašeho pohledu služba poskytována tak jste si představovala nebo je něco co Vám schází?

“No někdy jsem naštvaná, protože, ne teda jako na ně, ale nejsou tady pečovatelky. Chybí mi tady ten personál no, je jich tady málo.”

Co je pro Vás při poskytování služby důležité?

“Jo, to že si se mnou povídají. To si povídáme celou dobu během toho, co se starají. Když mě mejou, povlíkají postel nebo oblíkají. No, takže ta komunikace se mnou, no.”

Je podle Vás nabízený rozsah služeb dostačující, tak abyste byla plně uspokojena s kvalitou Vašeho života nebo byste nabídku o nějaké služby rozšířila?

“No já bych rozšířila o pro to, aby bylo alespoň o jednu pečovatelku víc, no. Oni to nestíhají, no. Mají to dost nabitě. Ale ty služby jsou pro mě úplně dostatečný. No, takže hlavně víc těch pečovatelů.”

Pokud byste neměla možnost využívat formu terénní sociální služby, tedy ... bylo by pro Vás nutné zvážit přestěhování se do pobytové sociální služby například domova pro seniory?

“No hled'te se, já, jak mám tady vnuka blízko, tak je to dobrý, no. Takže když já zavolám a něco potřebuju, tak je tady na to tata. Takže mi pomáhá třeba on. On mi dělá ty drobný věci, umeje mi třeba okna, a tak no. A kdybych byla sama, no tak to nevím, co bych dělala. No to bych asi musela jít do toho domova, no. Protože bych to sama nezvládla, to by nešlo no.”

Příloha č. 3 – Ukázka rozhovoru s respondentkou č. 3

Jaký jste měla důvod k vyhledání sociální služby?

“Začala jsem stárnout. Začala jsem mít spoustu nemocí. No a už jsem nestačila v tom mém bytě práce stíhat. Takže jsem se rozhodla zažádat o pečovatelskou službu a tak.”

Takže to, jak jste stárla, tak vás donutilo k využívání služeb.

“Ano, ano.”

Jak jste se o sociální službě dozvěděla?

“Od mé ošetřující paní doktorky, ta mi to poradila. Na základě zdravotního stavu mi ji doporučila a zároveň to poradili i rodině v práci. Takže vlastně od vícero lidí, no.”

Mohla byste popsat, jak probíhá vámi využívané poskytování sociální služby?

“No tak ráno mi přinesou jídlo a léky. Potom udělají nějakou základní hygienu. Potom na oběd donesou jídlo. Udělají, co je potřeba – pouklidí, když je potřeba tak převléknou postel, donesou nakup a tak. No a na večer zase přinesou jídlo a dostanu léky.”

Pokud byste měla porovnat život předtím, než jste začala využívat službu, a poté co jste ji začala využívat, k jakému závěru byste došla?

“No samozřejmě, že je to lepší. Kdybych ji nevyužívala, tak nevím, co bych dělala. Rozhodně ke to velká pomoc.”

Je pro vás sociální služba finančně dostupná Vašimi vlastními prostředky nebo jste nucena využít finanční pomoci rodiny nebo využít jiné zdroje?

“Ano, mě stačí. Já mám příspěvek na bezmocnost a důchod mám. Od nikoho nic nepotřebuju, a naopak já dávám dětem.”

Jakým způsobem ovlivňuje využívání sociální služby Váš život?

“Oni mi vlastně pomáhají. Tady já nic nedělám. Když nechodím, tak mi pochopitelně jednou týdně uklízí a když nemám zuby, tak mi přiváží i to jídlo, který mi i nakrájí, to maso hlavně a tak dále, no.”

Je z Vašeho pohledu služba poskytovaná tak, jak jste si představovala nebo je něco, co Vám schází?

“Je tu blbá jedna věc. Tady není noční služba. Tady to se poskytuje jenom od sedmi do sedmi. Takže, aby byla služba i noční.”

Co je pro Vás při poskytování služby důležité?

“Ke mně se chovají hezky. No oni jsou na mě hodní, takže ten přístup a chování těch lidí. A taky to, že mi poskytnou tu péči. Že ráno, v poledne a večer přijdou a postarají se.”

Je podle Vás nabízený rozsah služeb dostačující, tak abyste byla spokojená s kvalitou Vašeho života nebo byste nabídku o nějaké služby rozšířila?

“Myslím, že je dostatečná. Já si řeknu, co potřebuji a oni mi to poskytnou. Například když vidím, že mi dochází prádlo, tak si řeknu, aby mě druhý den to vyprali. Prostě se o vás postarají, no tak jak je potřeba. Poskytnou mi tu potřebnou péči, no.”

Takže to, co vy potřebujete, to máte zajištěné a nic Vám neschází.

“Ne, neschází.”

Pokud byste neměla možnost využívat formu terénní sociální služby, tedy ... bylo by pro Vás nutné zvážit přestěhování se do pobytové sociální služby například domova pro seniory?

“No před tím jsem nad domovem pro seniory neuvažovala, ale pokud bych nemohla využívat tohle, tak by to bylo asi jediný řešení, no.”

Příloha č. 4 - ukázka rozhovoru s respondentkou č. 4

Jaký důvod byl k vyhledání sociální služby?

“Já jsem využívala městskou, já jsem je užívala 3. Městskou charitu víkendově, a přes tejdén ještě sestřičky Medicon, protože sestřičky vlastně děda má ten pack na žaludek. Takže to správně je věc sestřiček. Jo, jo, ale protože už jsme to nezvládali a děda leží, jak prostě, už tak leží, že to otáčení a tohle, když měl třeba průjmy, tak ještě v půl 3 ráno a já jsem vždycky byla úplně zoufalá. Ted' máte v katetr přímo permanentní. Tou už

jsou strašně složitý věci, takže chodila dopoledne pečovatelská městská a na 12:00 a na večer chodili s Tyflomediconu a víkend dělala charita."

Takže jste to měla takhle pokryté?

"Tak takhle jsem to měla pokrytý ono to na jednu stranu je strašně, ale na 2 stranu si představte, že tady třeba není taky chvilku klidu, že jo několik, protože všichni mají klíče a několikrát za den nám pořád někdo odemyká. Je to všechno složitý, ale nedá se nic dělat, no."

Jak jste se o sociální službě dozvěděli?

"Tak když byl děda v nemocnici, tak tam vlastně ona, to je věc sociální pracovnice jo, že ona musí vyhledat nějakou přiměřenou pomoc do té rodiny, takže oni povolávají a od té moto medicínu to vlastně jsem tam byla ta návštěva. Primář mě říkal, že manželka. Je v tomhleto Mediconu že zástupce vedoucí, tak at' si zavolám, a tak to jsem se dověděla teda náhodou. No a charita. Já už nevím, jak dlouho to je. Prostě, jak jsem si to hledala někde v nějakým dostala jsem seznam, nějakéj těch pracovnic a těch vůbec spolků. Ono toho je strašně moc. Jo, no ale ne každéj zase. Ono to bylo různý, že jo ty mohly jenom tohle ty nedělaly. Tohle ty mohli tohle, tak jsem to potřebovala nějak skloubit, aby to šlo, aby to prostě šlo."

Mohla byste popsat, jak probíhá vámi využívané poskytování sociální služby?

"Jako třeba začnu ranní službou, jo třeba tak, jak oni prostě ráno, když přišli na 8 hodinu, oni chodili v 8. Takže. Roman hlavně ráno třeba vylejvá vždycky pytel, protože on vstává v 5 hodin do práce. Tak vždycky vylévá před, pytel plný moče, že jo, tak to vylil a na 8 hodinu, když měl teda antibiotika, tak jsem mu je dávala já ještě, protože už jste mu musela dávat zvlášť piškotama. A když ji přestal brát tam, má měl jenom ty normální léky. Takže v 8 jsem ji připravila na kredenc, připravila kakao. Děda má strašně rád kakao, buchty, vánočky a takovýhle, což ted' nemůže. No, takže oni mu dali kakao, všechno a jedu nakrmili. Jo, sedli si k němu, nakrmili ho. Děda polyká, je to opravdu on je měl hrozně rád a oni jeho taky. No a pak, když to jedli třeba hodinu jo, tak když se najedli, tak přinesly umyvadlo. Protože každéj den vlastně se nedělala celá hygiena, aby se někde koupal. Děda by do koupelny nedal nějak, byl tam dodal, že jo, takže přinesli si támhle na stoleček umyvadlo. Připravili si všechny věci, vypodložili

dědu podložkama. Jo a dělali hygienu na posteli, no a pak ho zároveň promasírovali, že jo všechno promazali celý tělo. No prostě tak, aby to vyšlo nějak takhle těch půl 12, čtvrt na 12, tak nějak jo. No a odešli a po 1 hodině přišel Medicon a ty podaly zase oběd. Někdy se mu podala já, někdy se to dělalo napůl, protože děda musí mít všechno mixovaný jasně. No a teď ošetřili ten pack, že jo, dali do toho krom toho jídla, kašovitá strava se podává ústy, tak krom toho má ještě Nutrisan takovou tu umělou výživu v těch pytlích. No, a tak toho dostával vždycky stovku a 150 čaje ještě krom toho jo, takže tomu podali všechno. No a tak. Tady s ním poseděli a odešli a zase v 6 hodin přišla další. A přesně to bylo to samý přebalili, podívali se, když tak umyli, jako to opravdu to tak tyhle služby byly opravdu. Jsou strašně dobrý. No tak jsou dobrý. A ta charita, ta chodila v sobotu a v neděli dopoledne. No a taky osobní hygiena všechno, a ještě ty holky tam byly v té charitě. To byly ještě jakoby, že když já už jsem ráno vstala něco s tím jako dědovi udělala, tak oni říkali a nepotřebujete vyluxovat nebo něco pomoci? Jo, opravdu. Dobrý to bylo, myslím si, že to bylo dobrý, že jsme si vzájemně vycházeli vstříc no, protože tady ta pečovatelka z jihoměstsky. Třeba k nám chodí 4 roky a teď kon jezdí i za dědou na návštěvu.”

Pokud byste měla porovnat život před tím, než jste začala využívat službu a poté co jste ji začala využívat, k jakému závěru byste došla?

“Je to přínos. Byl to velikej přínos, protože než jsme je začali využívat, tak manžel ještě chodil o chodítku. Anebo měl vozeček, chodil si i po venku A s tím vozejkem si tady teda ještě chodil po bytě a my jsme brali tu stravu od té Jihoměstský, takže on jim chodil i otvírat. Dlouhou dobu byl samostatnej, ale pak jak přišel ten covid, tak oni sem nechtěli chodit, teda nemohli chodit. Oni je moc nepouštěli, aby to nepřenesli někam jinam. No a děda začal ležet, to už se s ním nerehabilitovalo a nic. Takže prostě už to bylo s ním hrozný a jak začal ležet, tak začal ležet. S takovýma lidma, když začnou ležet, tak je to špatně.”

Je pro Vás sociální služba finančně dostupná Vašimi vlastními prostředky nebo jste nucena využít finanční pomoci rodiny nebo využít jiné zdroje?

“Děda bral příspěvek na péči, to je automaticky, že jo. Ale jako. Když vám řeknu, že z toho a z důchodu skoro nezbylo nic, protože platíte charitu platíte. To zdražili na 150 Kč za hodinu. A všechno ostatní. Léky, mastě. Všechno jsme si museli kupovat, jo? A

všechno to to jsou nemalý. Já jsem chodila na sádku do lékárny, protože tam nám dělali pro něj prášky. Ale co jsou to jeho peníze a on to potřebuje. Jo. Anebo doplácíte na pleny, dneska na podložky, pomalu na všechno.”

Takže finančně to není úplně jednoduchý?

“Ne, ne. To není.”

Jakým způsobem ovlivňuje využívání sociální služby Váš život? A Je z Vašeho pohledu služba poskytována tak jste si představovala nebo je něco co Vám schází?

“Já jsem taková, že když jsme mě něco nelíbí, tak jim to řeknu narovinu jo. Já jsem si se všema tykala i s takovou holčičkou, jako jste vy. Já jsem nikdy nebyla tak ješitná, aby mi všichni museli říkat paní. Vykat mi. Je to na 1 stranu je to, ale říkám na 2 stranu to víte, že to ovlivňuje zase ten život. Ono mě teď pořád chybí, že teď někdo neodemyká, je to takový. Nebo ráno, když byste si chtěla pospat, už se odemykat. Tak jsem tady jo. Hotovo, ale jako pomoc úžasná. Já si myslím, že jsme si vycházeli všechny dobře vstříc. Mely jsme se rady a máme se rádi a dělají mě radost holky, že se jedna podruhy chtěli podívat na dědu. A já jsem jim jako co se mi nelíbilo, tak jsem jim řekla. A oni mi fakt daly někdy za pravdu.”

A schází Vám tam něco? Třeba dostupnost sociální služby přes noc?

“Tak já jsem teda z toho tak vycvičená, že tohle mě ani v noci nenapadlo. Mě stačilo večer dát tu večeri, protože je opravdu mam pryč záda, takže úplně mi stačilo, když pomohli s tou večerí, přebalili jsme ho, prostě umyli, a připravili jsme ho na noc. Ale nikdy v životě mě nenapadlo. Tohle mě nenapadlo, protože já jsem takovej soběstačnej člověk, měně to stačilo, když Roman mě ho přidržel a otočil ho na bok, potřebovala jsem ho umejt a on mi ho za tu ruku přidržel. A mě stačilo, když on mi ho dal na ten bok, abych ho mohla umejt. A nevím, nevím, nechybělo mi to. Neumím si představit, že by sem chodili v noci. “

Takže z vašeho pohledu ta služba byla tak, jak jste si přáli. Tak byla poskytována.

“Ano, ano.”

Co je pro Vás při poskytování služby důležité?

“V první řadě přístup k tomu člověku. V první řadě přístup, určitě. A pak je to šikovnost, že jo, no protože, protože nikdo neumí, někdo neumí. Jsou leváci, který neuměj mu dát třeba do pusy z týhle strany a pak je celej pocintanej. Pak to aby, uměli navázat nějakej kontakt s tím člověkem. Aby se to všechno stmelilo dohromady.”

Je podle Vás nabízený rozsah služeb dostačující, tak abyste byla plně uspokojena s kvalitou Vašeho života nebo byste nabídku o nějaké služby rozšířila?

“No třeba u toho mého dědy, aby s ním každý den nějaká ze sestřiček, nebo pečovatelek chvilku třeba 10 minut rehabilitoval. Takže ta rehabilitace je taky strašně důležitá.”

Takže vlastně kromě nějaký donášky, jídla, pomoc s hygienou, tak nějaká rehabilitace, vám tedy chybí.

“Ano, ano.”

A jinak si teda myslíte, že ten rozsah těch služeb, co poskytují je nějakým způsobem dostačující, aby ten život byl kvalitně žitý?

“No tak když by každý dělal práci, tak jak ji dělat má. Tak když by ji dělali opravdu, tak jak mají, tak si myslím, že by to bylo dostačující na to, aby ten život byl nějak jako kvalitně žitý. Když by to opravdu dělali tak jak mají, tak si myslím, že by to bylo dostačující jak pro toho pacienta, tak i pro rodinu.”

Pokud byste neměli tedy možnost využívat nějakou formu ty terénní sociální služby, takže osobní asistence pečovatelská služba bylo teda pro vás nutné zvážit přestěhování do pobytové sociální služby například domova pro seniory?

“No tam bych ho už nedala. Ale využíváme odlehčovací služby dole v Michli.”

Takže tedy jste využívali odlehčovací služby, ale nad tímhle jste nikdy neuvažovali.

“Ano, ano, přesně tak.”

Myslíte si, že teda když využíváte ty sociální služby, že vám vlastně ten život nějakým způsobem jako zkvalitňují, že vlastně třeba není všechno jenom na vás?

“Určitě, to určitě.”

Ale bez té pomoci by asi ten život byl horší, že?

“Já bych to ani nezvládla. To ani nejde zvládnout. Ono to je strašně prostě vysilující ta práce.”

Takže sociální služby mají svůj smysl, aby je lidi využívali a aby se poskytovaly.

“To určitě a myslím si, že jsou i kvalitní.”

Příloha č. 5 - Ukázka rozhovoru s respondentkou č. 5

Jaký jste měla důvod k vyhledání domova pro seniory?

“Protože jsem byla sama. Už jsem byla 15 let bez manžela. No a věk a je tady věk. Já už bych to doma sama nezvládala. Jinak to a bydlela jsem tady kousek, takže bych skoro řekla, že jsem jako v domácím prostředí, akorát jsem se přesunula sem.”

Jak jste se o tom domovu pro seniory dozvěděla?

“Já jsem to viděla, když to stavěli v devadesátých letech. Ještě jsem jezdila do práce do Prahy a viděla jsem, jak tady rostou stavby a domov důchodců.”

Takže jste to měla z první ruky. Jste věděla kam se obrátit.

“Jo, jo. Tady na Ačku, to je ta nejstarší budova. A béčko a céčko postavili jako poslední.”

Mohla byste mi, prosím popsat, jak probíhá váš den v tom domovu pro seniory? Jakou máte náplň toho dne zhruba?

“Jako ráno nemůžete moc vyspávat, protože už chodí po chodbě a nosí léky a potom přijdou se snídaní. Potom v poledne oběd a jo a mezitím ještě dopoledne obvykle jsou nějaké aktivity jo, to je tam na chodbě, kdo prostě někam chce jít bud' cvičit nebo poslouchat hudbu. Anebo ještě co chodí. No všelicos, co se namane a kdo přijde. Ono to není vždycky stejné. No a potom je oběd. No a odpoledne zase jsou aktivity, obvykle je něco v kinosálu jako dneska tam je nějaká přednáška v 3:30 o archeologii nebo co. A to vám tak uteče a potom je večere a po večeri, už nic. No mezitím prostě se stará o ty nemohoucí, tak se dělá hygiena ranní a pak se dělá ještě odpolední, a ještě se potom dělá noční. Oni ty sestřičky jsou strašně teda ty pečovatelky jsou strašně vytížený.”

Pokud byste měla porovnat život předtím, než jste se rozhodla pro pobyt v domově pro seniory a poté co jste začala žít v domově, k jakému závěru byste došla?

“Já teda jsem chodící a myslím si, že je to asi to nejlepší, co jsem mohla udělat, že jsem šla do domova důchodců. Já už bych ani nezvládala uklízet ten byt, tady jsou kardiovaskulární nějaké potíže a nejde to nejde. Já se potom musím, i když bych nechtěla, a to já myslím, že to není špatný, že to jako k životu. Ale máte tady klienty, že si tady nemůžu zvyknout. Záleží na povaze. A jak ten člověk? Kde žil, jestli žije, já jsem šla většinou sama, protože děti jsme neměli. Takže pro mě ten přechod nebyl tak

hrozný, ale když máte mají děti anebo nějakou rodinu. No je to asi. Asi asi to není, ale lehký.“

Vy jste tady tedy spokojená.

“Podívejte se nějaké zádrhely jsou všude něco vám nevyjde nebo něco se nepovede, ale myslím si, že tady si nemůžeme na říkat ani na pečovatelky.“

Je pro vás Domov pro seniory finančně dostupný vašimi vlastními prostředky, nebo jste nucena využít třeba finanční pomoci rodiny?

“Ne. Ještě dosáhnu na to, že si to z důchodu můžu zaplatit, že si to zaplatím. Abych vám řekla, ještě mi tam nějaká ta koruna zbyde a oni Ted' nám to zdražili, tak už mi tam máme ty účty a potom mi tam jako moc nezbude, ale to nevadí, to už jsem tam a když tak mám ještě sestru, která prostě na tom není taky dobře. To vím, kdybych neměla nebo bych potřebovala, takže by mě podržela.“

A mají na vás třeba tady příspěvek na péči nebo ten Vy vůbec nemáte, nějakou dávku?

“Mám příspěvek prvního stupně. Když jsem sem nastoupila neměla jsem ho, ale tady zažádali, jsem měla rakovinový nádor na obličej, na nose a potom všechno a ta chůze nestabilní, a to někdy je to lepší, někdy si nedojdu ani kousek tady do Alberta. A někdy to nejde.“

Jakým způsobem ovlivňuje pobyt v domově pro seniory váš život? Je z vašeho pohledu ten pobyt tady takový, jaký jste si představovala nebo je tady něco co vám schází?

“Já jsem si nepředstavovala vůbec nic, tak nějak jsem si ho utvořila tak jak se říká dobrá obrazu svému, protože tady, když nechcete nebo nemůžete, tak tady vás nikdo do ničeho nenutí ani nepřesvědčuje, ani to. prostě je to na vás a jak si to uděláte, tak to tak to máte.“

Co je pro vás tady při bydlení důležité?

“Tohle, že mám svůj pokoj. Já jsem bydlela právě v nejstarší budově na áčku, ale tam jsem bohužel minule s paní, která má strašně hodná strašně hodná, ale nešlo to, neměli jsme vůbec a byl to strašně malý pokoj a neměli jsme vůbec soukromí. a už se to tak vyhocovalo, že prostě jsem si musela zažádat, že jsme se rozešly.“

Už jsem se teda dozvěděla, že jsou tady nějaký teda možnosti těch aktivit a těch služeb a je podle vás nabízený rozsah služeb a aktivit dostačující, tak abyste vlastně byla plně uspokojená s tou kvalitou toho života nebo byste nabídku o něco rozšířila. A jaké aktivity využíváte?

“To je těžký tady no. Tady se třeba udělal pěvecký soubor, ale jsou to samé starší dámy. No já nevím, oni se o to tady starají a my tu máme dost aktivit. Myslím, že si každý si může vybrat. No nevím. No i máme filmy dole v kinosále. Já myslím, že víc by ani nebylo únosný pro ty klienty jo.”

Že by tady byla taková nabídka, že by si nemohli klienti vybrat z toho, že by ta nabídka byla tak široká?

“No může se vám stát, že bude nabídka do kinosálu, bude nabídka třeba na procházku a teď vy si musíte umět vybrat, co vás láká. Co byste radši dělala, a to se překrývá také. No a oni to časově musí překrýt.”

Vy máte nějaké oblíbené aktivity, co tady využíváte?

“Hlavně ten tělocvik a tu hudbu jo. Máme tady klub, jak se to říká klub klientů vážné hudby, a to máme každý čtvrtek dopoledne, a to já docházím na Ačko, tam jsou méně pohybliví klienty, tak docházíme tam, a je to moc zajímavé. Je to je to krásná hodinka vážné hudby.”

Takže vy využíváte nějaké pohybové aktivity, a tedy hudbu. Zaslechla jsem, že sem chodí i známé osobnosti, toho se taky účastníte?

“Ano, to určitě, když to ta vedoucí paní Slivoňová sjedná. Nikdy to netrvá, málokdy, víc jak hodinu, musí to být jenom do hodiny, protože ty už pak ztrácíme takovou tu pozornost. Ten starý člověk už potom začne být unavený a už tam jen sedí. Ovšem Když je nějaký film, tak to oni upozorňují. Upozorňují, že to bude trvat třeba hodinu a půl. A že ti klienti můžou odejít a zase přijít. Nezavřou dveře, že by tam už nepustili. Oni odejdou, a zase třeba se jdu napít nebo na toaletu a zase přijdou, to tak to je taky, ale to je málokdy obyčejně je to tak tu hodinku, se něco děje. Je to je to dobře promyšlený. Myslím tohle to. Já myslím, že se tu dá žít. Někdy se něco stane, nějaký zádrhel, to teda

jo, ale žít se tu dá v téhle organizaci. Je to si myslím, dobře vymyšlený. To jsem si nemyslela. Jsem si myslela, že tu budu jen sedět a ono to není tak.“

Takže vlastně jak jste neměla představu, tak jsme došli k tomu, že jste si to představovala tak, že tady nebudete dělat vůbec nic. A vlastně jsme zjistily, že ta představa byla mylná.

“Ono vás to vtáhne do té organizace. Oni vás nechají, když jste noví klienti, tak nějaký čas Vám nechají. Jo a potom pomaloučku polehoučku. Můžete támhleto aktivitu, to si přečtete.”

Z toho, jak Vás poslouchám vnímám, že je tady nesmírně možností.

“To ano.”

Uvažovala jste před pobytem v domově nad tím, že využijete nějakou z nabízených terénních sociálních služeb?

“Když to stavěli tak jsem se tady ty stavbě vyhýbala. Ale potom manžel těžce onemocněl a prozíravě mi řekl, abych si podala žádost do Domova důchodců, protože věděl, že nebude, že jo on byl těžce nemocný. Já jsem to zkraje rok odmítala, ale pak jsem si tu žádost podala jsem no, ale nemyslete si. Ono to není jen tak. Já nevím, jak je to teď to, že já jsem tady už skoro osm let a jak je to teď nevím, ale já jsem na to čekala 12 let. To jsem byla doma, žádost byla tady, čas od času se vždycky ozvali a přišel čas. V 2016 jsem tady nastoupila.”

Takže vlastně jste předtím o nějaký ty jiny sociální službě neuvažovala. Prostě jste se rozhodla, že chcete sem.

“No oni vás k tomu potom přinutí okolností. Když budete o tom přemýšlet, tak dojdete k tomuto závěru.”

A teda řekla byste, že teda můžete tady žít kvalitní život?

“Takový bych doma holčičko neměla.”

Takže kvalitnější než doma?

“Kam bych se já dostala na nějaký ty přednášky anebo to kam bych jezdila, když už nemůžu, no a tady to mám všechno.”

Takže tady máte kvalitnější život?

“Já nevím, třeba někdo není s tím srovnaný a stýská se mu nebo prostě je tady nerad, ale já jsem si zvykla a zvykla jsem a vidím, že je to že i když se mi něco z nelíbilo ze začátku. Vidím, že je to, že je to lepší pro toho starého člověka. “

Příloha č. 6 - Ukázka rozhovoru s respondentkou č. 6

Jaký jste měla důvod k vyhledání domova pro seniory?

“Zhoršil se mi zdravotní stav. Já byla po dvou operacích páteře, no a z nemocnice mě pustili s proleženinou. No a dcera už tu péči nezvládala, takže jsem se rozhodla jít sem, no.”

Jak jste se o domově pro seniory dozvěděla?

“Už dřív. Neměla jsem tedy žádnou známost, ale že spíš jsem si říkala, že domov. Že se tak jako oprostím, že tady odtud budu moc jít, budu schopná no. Jsem si říkala, že tady budu bez starosti. Budu tu mít doktora, stravu, zabezpečení. Všechno. Tak jsem to považovala jako ke konci života, jako dobrej prožitek. Víceméně jsem to měla vysněné. Dlouho, dlouho jsem si sem dávala žádost. A zaplat' pánbůh, že jsem si to našla.”

Mohla byste popsat, jak probíhá Váš den v domově pro seniory?

“No já ted' poslední dobou zrovna moc nemůžu využívat. Ale volím nějaké aktivity, které ted' můžu. Jinak když přijede rodina, tak s ní trávím čas, tak jdeme třeba na procházku, trávíme ho venku na zahradě, hrajeme třeba ten petanque. Den je takovej, že dostanete jídlo a pak se věnujete tomu co chcete, těm aktivitám a tak.”

Pokud byste měla porovnat život před tím, než jste se rozhodl/a pro pobyt v domově pro seniory a poté co jste začala žít v domově, k jakému závěru byste došla?

“No taková ta jistota té první pomoci. Ať je to, co chce. Jsem doma a dcera řekne, že jde nakoupit. No, a to je záležitost půl hodiny, hodiny. No ale za tu hodinu se může stát hodně. No, a to tady neexistuje, tady prostě, kdyby se mi dělalo špatně, tak tady zazvoním. No je to pro mě tady z hlediska první pomoci bezpečnější než doma. Ale není to srovnatelné s domovem. Tady je to o něčem jiným. Ale zase hodnotit to záporně, to určitě ne. Vnímám to spíše pozitivně než negativně.”

Je pro Vás domov pro seniory finančně dostupný Vašimi vlastními prostředky nebo jste nucen/a využít finanční pomoci rodiny nebo využít jiné zdroje?

“Berou na mě příspěvek na péči. A jinak to hradím ze svého, z důchodu. Takže to zvládám takhle.”

Jakým způsobem ovlivňuje pobyt v domově pro seniory Váš život?

“No je ovlivněn tou péčí. Pomáhají mi, když něco nemůžu no.”

Je z Vašeho pohledu pobyt v domově pro seniory takový jste si představovala nebo je něco co Vám schází?

“No představovala. Já jsem si představovala, že budu soběstačná. No tak on se vám ten život, tak obrátí. No abych srovnávala to, co jsem si vysnila a tu skutečnost, to víte, že je to jiný. No nemůžu si tady na ten život tady stěžovat. Každý den tady dostanu třikrát jídlo, jaké jsem si předem objednala. Převlíknou mi postel, vykoupají mě, furt jsem v čistotě. No, takže proč na to nadávat. No a když budu chtít, tak jsou tady ty aktivity. Nedá se to srovnávat. No, doma je to jiný prostředí. No, ale proč nadávat. No víte najdou se chvílky, kdy mi něco schází, ale to je tím mým životem před tím, když jsem byla hodně soběstačná. Chodila jsem rada do divadel, do kina, no a to vím, že si musím odpustit. Takže tohle mi chybí. Ale díky bohu dnes je televize, takže si v ní najdu dobrý věci. Takže já už tady mám nějaký věci, takže jsem tady spokojená.”

Co je pro Vás při bydlení v domově důležité?

“No personál. Já bych kladla na důraz, tu jistotu tý pomoci ve stáří. No i přístup, ale musíte brát, jsou to všichni lidi. A každý je něčím svůj, co je pro vás příjemné, milé. Já tady se všema mluvím rada a myslím si, že i oni se mnou. No a nejdůležitější je ta jistota té péče, že ji tu mám, když se něco stane.”

Jaké možnosti aktivit a služeb nabízí domov? A je podle Vás nabízený rozsah služeb a aktivit v domově dostačující, tak abyste byla plně uspokojena s kvalitou Vašeho života nebo byste nabídku o nějaké služby rozšířila?

“Určitě je dostačující. No já bych řekla, že co se týče aktivit, že tady je to výborný. Aktivity tady jsou všenorodý. Po týhleť stránce je docela obdivuju, co jsou schopný vymyslet. Je to fakt pěkný. Jsou tady pravidelně aktivity v tělocvičně, chodí tady rozhlas, v rámci rozhlasu se i cvičí. Aktivity kdy sem přijdu různí herci a jsou s nimi besedy a tak. Různé kreativní aktivity, zpěv, keramika. Tak těch je tady hodně. Já si tady nestěžuju. Je tady toho hodně, takže je to za mě dostatečné. Každý si tady vybere. Kdo chce se zapojí, kdo ne, tak se nezapojí.”

Uvažoval/a jste před pobytem v domově nad tím, že využijete nějakou z nabízených terénních sociálních služeb?

“Před tím jsme uvažovali nad těma službama. Ale to bylo právě nejhorší, že přišel ten covid. Kdyby nebyl, tak když o tom přemýšlím, tak bych asi byla doma. No chvíli jsme je využívali, ale přišel ten covid. K nám jezdila chvíli charita a sestřička, no. Ale jak říkám, kdyby nebyl ten covid, a nebylo to všechno vzhůru nohama, tak bych možná asi byla doma. Ale nevím na jak dlouho. Ale asi by to na furt nebylo, no. Jak chodí jen nějakou hodinu, tak to by asi taky nebylo východisko. Takže hledali jsme je, chvíli je využívaly, ale aby to byl stoprocentní závěr, to nevím. Já byla chvíli i v odlehčovací službě, když dcera cestovala. Ale prostě jsme hledali a tohle byla nejpříjemnější varianta.”

Příloha č. 7 - Ukázka rozhovoru s respondentkou č. 7

Jaký jste měla důvod k vyhledání domova pro seniory?

“Já jsem měla úraz. Já měla roztráštěné rameno. Tak jsem byla pět měsíců v LDN a tam jsem byla spokojená a tam mi nabízely sociální pracovníce a ona nám nabízel, jestli chci být někde umístěna mi navrhla tři místa Chodov, Háje a Krč. Že jako co přijde, že musím, že to bych měla vzít, že nemůžu si vybrat z těch jo. No, tak naštěstí teda jsem se dostala sem do Chodova a už jsem tady, budu tady už pět let. Já jsem doma tady.”

Takže tím jste mi vlastně odpověděla i na další otázku. Jak jste se o domově pro seniory dozvěděla?

“No, v rámci té hospitalizace od té sociální pracovníce, jak jsem říkala.”

Mohla byste mi prosím popsat, jak probíhá váš den tady v domově pro seniory?

“No tak máme rozvrh na celý týden. A zúčastňujeme se různých akcí. Takže kromě jídla, to tady všichni dostáváme stejný, si každý zvolí, na co odpoledne nebo dopoledne chce. Když jsem sama tak se koukám na televizi, tam dávají třeba specialisty. No někdy se to kryje s těmi aktivitami, tak se musím rozhodnout. A občas přijde rodina, tak trávím čas i s nimi.”

Pokud byste měla porovnat život předtím, než jste se rozhodla pro pobyt v domově pro seniory a poté co jste začala žít v domově, k jakému závěru byste došla?

“Ted' je to lepší. Já vám něco řeknu, já jsem před tím, než jsem vlastně byla umístěna, tak jsem byla sama doma. Syn to všechno za mě zařizoval. Než jsem sem šla, tak jsem byla ten rok doma. No, a to mi syn všechno obstarával. Vyvezl mě na chatu, donesl nákup. Můžu říct, že od doby té nemoci, co mě postihla, jsem ráda, že jsem tady. Před tím to bylo obtížnější. Tady můžu chodit i po schodech, to jsem před tím nemohla.”

Je pro Vás domov pro seniory finančně dostupný Vašimi vlastními prostředky nebo jste nucena využít finanční pomoci rodiny nebo využít jiné zdroje?

“Zatím je pro mě dostupný a nevím co bude dál, že jo. Domov využívá příspěvek na péči.”

Jakým způsobem ovlivňuje pobyt v domově pro seniory Váš život?

“No díky tomu můžu nějakým způsobem fungovat, no.”

Je z vašeho pohledu pobyt v domově pro seniory takový, jaký jste si představovala, nebo je něco so Vám schází?

“Já jsem se sem trochu bála, jít. Jsem měla obavy, no. Můžu vám říct ale jednou větou. Jsem ráda, že jsem tady.”

Co je pro Vás při bydlení v domově důležité?

“No, že jsem sama. To vůbec nevadí podle těch zkušeností, co jako jsem slyšela, to mi vůbec nevadí. Akorát někdy mi vadí, že každou chvíli sem vleze nějaká pečovatelka, jedna mi přinese léky a ta druhá něco jiného. No, a ještě je pro mě důležitá kromě tohohle ta péče a pomoc no.”

Jaké možnosti aktivit a služeb nabízí domov? A je podle Vás nabízený rozsah služeb a aktivit v domově dostačující, tak abyste byla plně uspokojena s kvalitou Vašeho života nebo byste nabídku o nějaké služby rozšířila?

“Ale jsou aktivity mimořádný. jako včera byli lidi v Pyšelych jako na výletě. Takže ty věci, ty aktivity jsou dostatečně velké. Nemůžu tedy všechno, ale snažím se. Jinak jsou tady pohybové aktivity třeba v tělocvičně, nějaký tvoření tady je, pak v tělocvičně občas pouští nějaký filmy a tak, nebo je tu třeba i nějaký hudební klub.”

Uvažovala jste před pobyt v domově nad tím, že využijete nějakou z nabízených terénních sociálních služeb?

“No tak já, když jsem byla doma ten rok, tak dvakrát týdně chodila pečovatelka, podívat se na mě. Občas mě namazala. Já nic momentálně nepotřebovala ale byla jsem ráda, že za mnou někdo přišel, no. Měli ode mě i klíč. Ta pečovatelská služba byla v rámci toho, že jsem čekala už na to umístění sem.”

Příloha č. 8 - ukázka rozhovoru s respondentem č. 8, odborníkem panem Milošem Hájkem

Myslíte, že rozsah nabízených sociálních služeb je dostatečný?

“No, co tam zásadně chybí a ví se to, je rozsah služby, co se týče celodenního zastoupení u terénní služby. To pečovatelská služba neobsáhne. Existuje osobní asistence, která má doplnit pečovatelskou službu. Tam je ale jeden zásadní nedostatek. Osobní asistence nemá schopnost zajistit osobní asistenci přes noc nebo ji poskytuje jen ve výjimečných případech, což je zásadní nedostatek. Nedostatek, co se týče v oblasti finančního zabezpečení nevidím žádný dramatický. Obzvláště v případě zvyšování příspěvků na péči. Takže z hlediska finančního si myslím, že na to spousta osob dosáhne. Zásadní je tedy hendikep, že se obtížně dá zabezpečit služba v noci. Není ani v zákoně legislativně zakotveno, jak by byla daná služba placena. To by bylo nutné legislativně upravit. Nicméně na to služba je ale muselo by se to dát do nějakého finančního rámce, ale pochybuji že by se to v dohledné době nějakým způsobem řešilo vzhledem k nedostatku pracovníků v sociálních službách a bylo by to finančně náročné.”

Vnímáte, že by byla nějaká mezera v sociálních službách?

“Velkým problémem je již zmíněná péče přes noc. Dále nedostatek personálu, jelikož je to špatně finančně ohodnoceno. Dalším nedostatkem je nedostatek lůžek v sociálním zařízení. Chybí tady tisíce lůžek.”

S jakými problémy si se nejčastěji setkáváte nebo jste se setkával v průběhu vaší praxe?

“Nedostatky byly už výše jmenovány, ale hlavně informovanost o sociálních službách je slabá. V médiích se o tom málo píše. Také jsem se setkal, že v nemocnicích, hlavně lékaři o tom systému nevědí anebo velmi málo. Takže je potřeba ta informovanost. A co je hlavně potřeba je vztah toho klienta s rodinnými příslušníky. Terénní sociální služba nemůže nikdy nahradit rodinou péči. Rodinní příslušníci se často nezajímají o toho seniora. Oni si myslí, že když seženou sociální službu, tak vše zajistí. Což není pravda. Ona zajišťuje určité úkony, poradí, ale nemůže nahradit rodinného příslušníka. Někdy to funguje úžasně a někdy nikoli. Rodina si někdy myslí, že toho klienta můžeme přesvědčit. Ale pro nás není partner rodina, ale klient.”

Takže z toho, co jste mi teď řekl usuzuji, že během té péče je důležitá jak ta rodina, tak sociální služba.

“Přesně tak. Přesně tak”

Máte za sebou spoustu let praxe v sociálních službách, proto se domnívám že byste mohl za ty roky odhadnout, zda sociální služby nějakým způsobem ovlivňují kvalitu života svým klientům. Dokázal byste říct jakým způsobem život klientů ovlivňují?

“Jednoznačně ho ovlivňují. Už jen to, že tam ten pečovatel dochází je kontakt se světem. A často se stává, že se ten pečovatel stane blízkým přítelem, i když je to neprofesionální. Pečovatel má pak tendenci za toho člověka rozhodovat, nebo jsou tam pak finanční majetkové problémy. Zkrátka musí ten pečovatel furt zůstat profesionálem, nesmí se do toho osobního života moc zatáhnout. Tam kde je rodina se to moc nestávalo. Ale je zase dobře, že si ten starý člověk na toho pečovatele zvykne a pak odmítají jiné pečovateli například, když má ten jejich dovolenou.”

Takže z Vašeho hlediska ty sociální služby mají smysl a ovlivňují tu kvalitu života pozitivně spíše než negativně.

“No to určitě. Jednoznačně pozitivně. Negativně pouze, když ten klient to nechce. No a pak ještě součástí těch služeb, je provoz tzv. klubů seniorů, kde se ti lidé zkontaktují. Tam to má veliký význam v případě, když jednomu zemře partner. Takže po tu dobu, než se z toho vzpamatuje májí obrovský význam tyhle ty kluby seniorů. Kde žijou v určitém kolektivu a pomáhají si navzájem, což je také součástí těch služeb.”

Myslíte si, že když senior, který byl ve svém domácím přirozeném prostředí a dostane se do domova pro seniory, že může žít život kvalitněji, než v tom svém prostředí?

“No, pokud překoná bariéru, že je v nějakém jiném prostředí, tak obecně ano. Protože co tam má? Tam má klid, péči, dostane najíst. Když to dobře funguje tak i péči o hygienu tam má kvalitní. Má tam možnost aktivit. Protože se tam pro ty klienty pořádají programy. Ale nelze to brát paušálně, protože jsou někteří starší lidé, kteří si na to nezvyknou, protože jsou zvyklí žít doma a teď tam bydlí s někým na pokoji a nepadnou si do noty, takže to nelze říct obecně. Ale pokud se překoná ta bariéra, že je někde v domově důchodců, tak určitě je to plus pro ty lidi.”

Ještě mě napadá, setkal jste se někdy s tím, že ten senior před tím, než šel do domova pro seniory využíval nějakou terénní sociální službu?

“Určitě. Je to naprosto běžné.”

Co je takový ten hlavní důvod, že dochází k tomu přesunu do domova pro seniory?

“No to, že se zhorší zdravotní stav. Sníží se ta soběstačnost, možnost sebeobslužnosti. A že ten stav vyžaduje 24hodinovou péči. Tak by to mělo být. Ten člověk by měl být, pokud to jde, doma s použitím té sociální služby. Ale je okamžik, kdy už to prostě nejde.”

Takže je to velmi časté, že ty služby jsou nějakým způsobem provázané. Že předstupně podání té žádosti je právě využívání těch terénních sociálních služeb. A vzhledem k tomu, že vědí, že se jim v pozdějším věku bude zhoršovat stav a v průběhu toho času bude potřeba jít jinam, opustit tu domácnost, protože vědí, že se jim zhorší stav a nebudou už třeba schopni zvládat tu svoji domácnost nebo třeba financí.

“Určitě. Určitě.”

Myslíte si, že je nějaký odlišný způsob toho vnímání kvality života mezi osobou žijící ve své domácnosti a využívá třeba osobní asistenci nebo pečovatelskou službu a mezi tím, když je v domově pro seniory?

“No tak to je rozdílné, když má tu svoji domácnost, na kterou je zvyklí, ty svoje sousedy, nábytek a pak jde do domova důchodců. Proto je ty lidi na to potřeba připravit. Třeba vzít je na dny otevřených dveří a jít se podívat, jak to tam vypadá. Co se týče péče tak v rámci pobytové služby je navíc ještě zdravotní péče, což u terénní služby není. Takže u některých je potřeba ještě kombinace u terénní sociální služby s home care. Pokud není, tak to není dobré.”

A tedy v případě, že by tedy využíval kombinaci osobní asistence, pečovatelské služby a home care. Dalo by se říci, že ta forma té péče je srovnatelná s tou pobytovou službou?

“Samozřejmě. To pobytové zařízení má ale trochu jiné možnosti, jo. Ale záleží na tom, jestli má rodinu nebo ne, no. Největší problém je ale ta péče v noci. Když není potřeba mít péči v noci není důvod, aby byl v tom pobytovém zařízení.”

Z Vašeho pohledu pobytové zařízení je tedy až jako posledním stupněm, když už není možné využívat terénní sociální služby. A všeobecně mi tedy přijde, že z toho, co bylo řečeno, že jednoduše ta kvalita života je pozitivně ovlivňována. Ať už pobytovým zařízením nebo terénní formou služby. Vnímám, že rozdíl je vlastně pouze ve formě. A akorát že v terénních sociálních službách je člověk ve svém přirozeném domácím prostředí, ale jinak je kvalita života z hlediska péče skoro totožná. A tedy když budeme brát, že je mezera v terénních sociálních službách ve formě péče přes noc. Z mého pohledu je to až na toto, velmi podobné.

“Spíš tady prostě je taková nějaká taková fáma, že se ten člověk odkládá do sociálního zařízení, což není pravda. Tohle to jsou takový fámy, a je to díky tomu, že ve veřejných mediálních prostředcích je nedostatečná informovanost o sociálních zařízeních.”

Takže si myslíte, že by třeba pomohlo zbavit se toho mýtu odkládání, když by se ten mediální obraz těchto služeb změnil, že to není o odložení, ale že je to o té pomoci, když už člověk nemá služby pomáhají zachovat kvalitu života těch osob, které zvládají prostě samostatně o sebe pečovat.

“Přesně tak. Je to o tom zachování té kvality života.”

Můžeme tedy říct, že ty sociální služby pomáhají zachovat kvalitu života, osob, které nezvládají o sebe pečovat.

“Oni nemůžou nějak dramaticky tu kvalitu zlepšit, ale můžou ji zachovat, tu kvalitu života stejnou po celou dobu toho stáří. Až na to, když je nemocný natolik, že prostě už nevnímá tu kvalitu.”

Je ještě něco, co Vás napadá k danému tématu Kvalita života seniorů v kontextu sociálních služeb? Něco, co je podle Vás důležité zmínit?

“No já si myslím, že byla docela dobře rozjetá úvaha o transformaci sociálních služeb. Tedy nebudovat ty kolosy, ale transformovat to do menších zařízení. Která ale zatím podle mě nějak spí. Představa byla slušná, ale asi se zjistilo, že je to natolik finančně náročné, že to ten stát nezvládne. Ale myšlenka to byla dobrá. Ještě bych zmínil, že je potřeba větší pozornosti ze strany veřejnosti i kompetentních orgánů.”